

בש"פ 7428/15 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 7428/15

לפני: כבוד השופט א' שהם

המבקש: פלוני

נ ג ד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בחיפה, מיום 22.10.2015, בעמ"ת 40366-10-15, שניתנה על-ידי כב' השופטת ת' נאות פרי

בשם המבקש: עו"ד דרויש מוחמד

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בחיפה (כב' השופטת ת' נאות פרי), בעמ"ת 40366-10-15, מיום 22.10.2015, בגדרה נדחה עררו של המבקש על החלטתו של בית משפט השלום בחדרה (כב' השופטת ק' אניספלד), במ"ת 31252-10-15, מיום 19.10.2015.

רקע והליכים קודמים

2. ביום 18.10.2015, הוגש כתב אישום נגד המבקש, המתאר שני אירועי אלימות שאירעו בין המבקש לבין המתלוננת,

עמוד 1

אשתו.

האירוע הראשון התרחש ביום 18.8.2015, ובו בשעות הצהריים, בדירתם בכפר פרדיס (להלן: הדירה), עקב ויכוח שהתגלע בין השניים על רקע כספי, תקף המבקש את המתלוננת, בנוכחות בנם (יליד 2004), באגרופים בכתפה. כתוצאה מכך, נגרמו למתלוננת שטפי דם בכתפיים.

האירוע השני התרחש ביום 6.10.2015, ובו, סמוך לשעה 18:30, כאשר המתלוננת הייתה בדירתם, וסייעה לילדיהם בהכנת שיעורי הבית, נכנס המבקש, תחת השפעת אלכוהול, והחל לצעוק על המתלוננת מדוע חלונות ביתם של השכנים פתוחים. בהמשך לכך, דרש מן המתלוננת לצאת מהבית, ומשזו לא יצאה, נטל יומן תלמיד והכה באמצעותו את המתלוננת בפניה. עוד מתואר בכתב האישום, כי המבקש ירק לעבר פניה של המתלוננת ופגע בה, תוך שהוא מקלל אותה ואומר לילדיהם לקרוא לה "שרמוטה" במקום אמא. לאחר מכן, הכה המבקש בראשה ובגופה של המתלוננת וכן החזיק סיגריה בוערת בידו, אותה קרב לפניה של המתלוננת, כאומר לעשות לה כוויות בפניה באמצעות הסיגריה. בשלב זה, נחלצו ילדיהם של השניים להגנת המתלוננת על ידי כך שחצצו בינה לבין המבקש. למשמע הצעקות, הגיעו שכנים אל הדירה, ובשלב זה, נמלטה המתלוננת יחד עם ילדיה אל מחוץ לדירה, לצורך קבלת טיפול רפואי. נטען בכתב האישום, כי כתוצאה ממעשיו אלו של המבקש, איבדה המתלוננת את הכרתה והיא הובהלה לבית החולים לצורך קבלת טיפול רפואי. על יסוד האירועים המתוארים, הואשם המבקש בעבירת איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) ותקיפה הגורמת חבלה ממש בבן זוג, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המשיבה בקשה למעצרו של המבקש עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. נטען בבקשה, כי למשיבה "ראיות לכאורה" להוכחת אשמתו של המבקש, הכוללות בין היתר: את הודעת המתלוננת; הקלטת חלק מהאירוע על ידי המתלוננת; את הודעות בני משפחתה של המתלוננת שתומכים בגרסתה, וכן הודעות בני משפחת המבקש שמציינים כי לקחו אותה לבדיקת רופא; חקירות ילדי בני הזוג; תיעוד רפואי; והודעות המבקש, בהן הוא קושר את עצמו לאירוע, שעה שהוא מאשר חלק מטענות המתלוננת ומכחיש את חלקן. כמו כן, טענה המשיבה בבקשתה, כי העבירות בהן מואשם המבקש מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית, והנטל להפריכה מוטל על המבקש. נסיבות ביצוע העבירה, לשיטתה של המשיבה, יוצרות חשש סביר ששחרורו של המבקש יביא לסיכון בטחון הציבור בכלל ולסיכון בטחונה של המתלוננת בפרט. עוד ציינה המשיבה, כי אמנם המבקש נעדר עבר פלילי אך ממעשיו נשקפת "מסוכנות גבוהה". על כן, וכיוון שלגישת המשיבה לא ניתן להשיג את מטרת המעצר בדרך של שחרור המבקש בתנאים מגבילים, ביקשה המשיבה להורות על מעצרו של המבקש עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו.

4. ביום 19.10.2015, התקיים דיון בנושא מעצרו של המבקש, בבית משפט השלום בחדרה. בדיון, התמקד המבקש בטענותיו לעניין חלופת המעצר שיש בה כדי להפיג את מסוכנותו, תוך שהבהיר כי ישנה הסכמה לעניין קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האשמה. עם זאת, העלה המבקש טענות בנוגע לחולשתן של הראיות, ככל שאלו מצביעות על רף המסוכנות הנטען, וכן הציע שתי חלופות מעצר. לחיזוק טענתו בדבר רף המסוכנות הנמוך, ציין המבקש את עובדת ביטול התלונה על ידי המתלוננת מספר פעמים, כמעשה אשר מעיד על חולשת הראיות ועל מסוכנותו הנמוכה; כמו כן, הפנה המבקש להחלטתו של כב' השופט א' קפלן מיום 18.10.2015, ואמירתו של הקצין הממונה כי בעניינו של המבקש "לא נשקפת מסוכנות אשר הינה ברמה בינונית". לאור זאת, טען המבקש כי אין צורך לבקש בעניינו תסקיר שירות מבחן, ויש לשחררו ממעצר לאחת משתי חלופות המעצר שהציע.

5. בית משפט השלום קבע כי בנסיבות דנן, לא ניתן להורות על שחרור לחלופה ללא קבלת תסקיר שירות מבחן. זאת, נוכח חומר הראיות בתיק, לאורו "קיים פוטנציאל להרשעת המשיב [המבקש]". כמו כן, התרשם בית המשפט כי כתב האישום איננו מתאר אירוע רגעי אלא אירוע מתמשך, אשר יש בו "כדי להצביע על מסוכנות לא מבוטלת הגלומה במשיב [המבקש]". לעניין ביטול התלונה, ציין בית המשפט, כי "אכן המתלוננת ביקשה לבטל את התלונה אולם עשתה כן כשהיא מטעימה ומדגישה שאין בכך כדי לחזור בה מן העובדות שחשפה בהודעותיה". אשר להתבטאויותיהם של כב' השופט קפלן והקצין הממונה בעניין מסוכנותו הנמוכה של המבקש, קבע בית המשפט, כי: "ככל שהובעה עמדה חולקת על ידי חברי השופט קפלן אגב דיון במעצר ימים או על ידי הקצין הממונה בתיק, הרי שעלי לחלוק עליהם". בעבירות של אלימות במשפחה, כך לפי בית משפט השלום, הכלל הוא שיש לעצור את הנאשם עד לתום ההליכים נגדו, אלא אם מתקיימות נסיבות מיוחדות ויוצאות דופן. למצער, במקרים הללו, יש להיעזר בשירות המבחן כגורם מקצועי שיבחן אם ניתן להפיג את המסוכנות הנשקפת, באמצעות חלופה ראויה. על כן, קבע בית משפט השלום, כי יש לקיים דיון משלים בבקשה, לאחר הגשת תסקיר שירות מבחן למבוגרים, וזאת ביום 10.11.2015.

6. על החלטה זו, הגיש המבקש ערר לבית המשפט המחוזי בחיפה. ביום 22.10.2015, התקיים דיון בעררו של המבקש, שבסיומו דחה בית המשפט את הערר. אשר לתשתית הראייתית, קבע בית המשפט המחוזי כי יש בהודעותיה של המתלוננת, כדי לבסס את המסקנה כי בידי המאשימה קיימות ראיות לכאורה להוכחת האשמה. לגבי ביטול התלונה על ידי המתלוננת, הדגיש בית המשפט, כי "יש לראות שהיא [המתלוננת] לא טענה שהדברים לא היו ולא נבראו ולא טענה בשום שלב שהגרסה הראשונית שלה שקרית אלא טענה טענות אחרות וככל הנראה טעמיה עמה". לגרסתה של המתלוננת, מצא בית המשפט המחוזי חיזוק בדברי ילדיה; בעדותו של אבי המתלוננת; ובעדויותיהם של אָחיו של המבקש. לבסוף, קבע בית המשפט המחוזי, כי:

"במצב דברים זה, אכן קיימת תשתית ראייתית [...] כנגזר מכך, קיימת עילת מעצר ולא מצאתי כל פסול בכך שבנסיבות, לאור זהות המפקחים המוצעים, לאור האפשרות שהמדובר במערכת יחסים בעייתית מזה שנים, לאור המעורבות האפשרית של הילדים ושאר הנתונים – הורתה כב' השופטת על הכנת תסקיר טרם בחינת האפשרות להסתפק באחת מהחלופות ואף לא מצאתי כל פסול בכך שהיא מצאה לנכון להורות על מעצר ביניים לפני שיוכן התסקיר"

7. על החלטה זו, הגיש המבקש בקשה לרשות ערר.

הבקשה לרשות ערר

8. המבקש הינו כבן 42, ונעדר כל עבר פלילי. בבקשתו, שהוגשה ביום 3.11.2015, העתיק המבקש, כמעט במלואו, את הערר שהוגש לבית המשפט המחוזי. לעניין קיומן של ראיות לכאורה, טוען המבקש, כי לא הייתה מחלוקת לגבי התקיימותן, אך לשיטתו יש במכלול כדי להצביע על חולשתן של הראיות, ולפיכך יש להעניק להן משקל מופחת.

לעניין המסוכנות, נטען בבקשה, כי זו נמצאת ברף התחתון, ובדבריו מסתמך המבקש על החלטותיהם של השופט קפלן והקצין הממונה. לעניין זה, חזר המבקש על טענתו כי ביטול תלונתה של המתלוננת, דבר שחזר על עצמו מספר פעמים, מעיד על כך שהמתלוננת איננה חוששת מן המבקש. למעשה, כך, טוען המבקש, בית המשפט המחוזי כלל לא התייחס לשאלת מסוכנותו, במסגרת

החלטתו.

לעניין חלופת המעצר, סבור המבקש, כי בית המשפט שגה בכך שלא שמע את המפקחים או את הערבים המוצעים, והורה על עריכת תסקיר במקום לשחררו לחלופת מעצר. לטענתו, לאור העובדה שהאמור בתסקיר שירות המבחן הוא בגדר המלצה ואינו מחייב, אין הצדקה להשאירו מאחורי סורג ובריח עד לקבלת התסקיר, דבר שנמשך זמן רב וגורם נזק למבקש ולמשפחתו. המבקש מציע חלופת מעצר בבית אמו בכפר פרדיס, בנוסף לערבים (אמו, אחיו ואחרים), והגבלות נוספות, ככל שיוורה על כך בית המשפט.

דין והכרעה

9. הלכה מושרשת היא, כי בית המשפט יעתר לבקשה לרשות לערור במשורה, ורק במקרים בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית או סוגיה ציבורית רחבת היקף, החורגת מעניינם הקונקרטי של הצדדים; או במקרים בהם מתקיימות נסיבות אישיות מיוחדות המצדיקות את קבלת הבקשה, למשל, כאשר ישנה פגיעה בזכויות הנאשם שאינה מידתית; או כאשר קיים חשש לעוול היורד לשורש ההליך; או כאשר קיים פגם מהותי בהחלטתו של בית משפט קמא (בש"פ 5773/15 נג'בי נ' מדינת ישראל (26.8.2015); בש"פ 5098/15 הדנה נ' מדינת ישראל (19.8.2015); בש"פ 5154/15 שויחט נ' מדינת ישראל (9.8.2015)). הבקשה שלפני עוסקת בשאלה ספציפית הנוגעת לעניינו הפרטני של המבקש, ואינה נמנית על אותם מקרים חריגים המצדיקים קבלת רשות לערור. מטעמים אלו בלבד, יש בכדי לדחות את הבקשה.

10. אציין, למעלה מן הצורך, כי אין בידי לקבל את טענותיו של המבקש גם לגופו של עניין. כתב האישום מייחס למבקש מעשים חמורים לכאורה, אשר משקף מסוכנות מצידו של המבקש כלפי אשתו וכלל הציבור, ועל כן, אין כל פגם בהחלטת בית משפט השלום לבקש תסקיר מעצר בעניינו, טרם שיוחלט על שחרורו לחלופת מעצר זו או אחרת.

11. אכן, אין חובה להזמין בכל מקרה תסקיר מעצר, אך כפי שציין השופט י' עמית בבש"פ 27/15 יונס נ' מדינת ישראל (15.1.2015), במקרים "בהם לא ברור אם חלופת מעצר תסכון או שבית המשפט מתקשה לעמוד על קנקנה של החלופה הקונקרטית", יש להזמין תסקיר מעצר, טרם קבלת החלטה בשאלת השחרור לחלופת מעצר. במקרה דנן, נראה כי בית משפט השלום התקשה לעמוד על טיבה ואופייה של החלופה המוצעת, ועל מידת מסוכנותו של המבקש. על כן, אינני סבור כי שגה בית משפט השלום בהחלטתו להזמין תסקיר מעצר בעניינו של המבקש טרם קבלת החלטה בנוגע לשחרורו לחלופת מעצר, כזו או אחרת.

12. אשר על כן, דין הבקשה להידחות.

ניתנה היום, כ"ב בחשון התשע"ו (4.11.2015).

